

Tot aan die hemel reik U troue liefde

SABBATMIDDAG

Skrifverwysings vir hierdie week se studie: *Psalm 136, Psalm 51, Psalm 130, Psalm 113 en Psalm 123.*

Geheeteks: “Ek wil U dank onder die volke, my Heer, ek wil U besing onder die nasies; want groot, tot aan die hemel, reik U troue liefde; tot by die volke is U waarheid” (*Psalms 57:10 en 11, AFR20*).

Die psalmdigters besef dat hulle geestelik arm is en niks sinvol het om die Here te bied nie. Wat beteken dit? Dat hulle nie van nature geskik was om voor God se heilige troon te mag verskyn nie (*Ps. 40:17*). Die psalmdigters besef dus dat hulle in dieselfde bootjie as alle ander mense is — behoeftig aan God se genade.

Kortom, hulle benodig die evangelie.

Psalms beklemtoon die feit dat die mens geheel en al afhanklik van God se genade is. Gelukkig is die Here se genade ewigdurend, soos blyk uit beide sy skepping en die geskiedenis van sy volk (*Ps. 136*). Voor die ewige God is die mens vlietend soos gras wat gou verdor, maar die Here ontferm Hom oor ons en gee ons hernude krag (*Ps. 103:3-5 en 15*). In Hom het ons die belofte van die ewige lewe.

Die volk van God put vertroosting uit die feit dat die Here getrou aan sy belofte is. Die volk se versoeke hier in Psalms — selfs al is dit intense smeekbede — getuig dikwels van hoop omdat dit aan hul barmhartige hemelse Vader gerig word (*Ps. 103:13, Ps. 68:3 & Ps. 89:25*). Splinternuwe belewenisse van God se genade en liefde gee stukrag aan hul voorneme om die Here — en Hom alleen — te dien en te aanbid.

*Bestudeer hierdie week se les ter voorbereiding vir Sabbat, 17 Februarie.

Want vir ewig duur Sy troue liefde

Lees Psalm 136. Watter deurlopende gedagte kom hier voor? Waarop steun hierdie bewering wat die psalmdigter telkens maak?

Psalm 136 doen 'n beroep op die volk om die Here te prys vir sy goedertierenheid wat deur sy skepping (Ps. 136:4-9) en regdeur Israel se geskiedenis (Ps. 136:10-22) geopenbaar word. Sommige Engelse vertalings praat van “mercy” (oftewel “genade”) hier. Die oorspronklike Hebreeus is *khesed*, wat “standvastige liefde” beteken (en wat dus op 'n raker wyse deur die Afrikaanse 2020-vertaling weergegee word as “troue liefde”). Hoe dit ook al sy, *khesed* dui op God se goedheid en loyaliteit teenoor sy skepping, en teenoor Israel met wie Hy 'n verbond aangegaan het. Die psalm toon dat God se ongelooflike krag en mag, asook grootsheid, in sy troue liefde gegrondves is.

Die Here is “God van die gode” en “die Heer van die here,” 'n Hebreeuse idioom wat “die grootste God” beteken (Ps. 136:2-3, AFR20 & OAB); bedoelende dat Hy die enigste God is, nie dat ander gode bestaan nie.

Die Here se groot wonders, wat deur niemand anders nagedoen kan word nie, is 'n onteenseglike bewys van sy opperheerskappy (Ps. 136:4). Al daardie dinge wat die paganiste aanbid — die hemel en aarde, en die hemelliggame — is deur die Here geskape (Deut. 4:19). Die boek Psalms stroop egter die paganistiese gode van hul gesag, en in dieselfde asem, ook dié van elke mensgebaseerde ding waarin die ongelowige sy of haar vertroue stel. Hierdie dinge is bloot uitvloeiels van die skepping. Hulle is dus geskape, en nie die Skeppergod Self nie — 'n uiters belangrike onderskeid om te tref.

Die beeld van die Here se “sterk hand” en “uitgestrekte arm” (Ps. 136:12, OAB) lê klem op die doeltreffendheid van God se mag, asook die oneindige vërreikendheid van sy troue liefde en genade.

God se genadige liefde blyk uit sy skepping en die geskiedenis. Dit behoort sy volk tot vertroue in Hom en getrouheid aan sy verbond te inspireer. Die refrein “want vir ewig duur sy troue liefde” word 26 keer in Psalm 136 herhaal en versker daarmee die aanbieder dat die Here nie sal verander nie, dat God dieselfde guns wat Hy in die verlede aan sy kinders bewys het, aan elke nuwe geslag sal skenk. Die Here vergeet nie sy volk nie (Ps. 136:23) en is getrou aan sy verbond van genade. Die oortuiging dat God se liefdevolle goedertierenheid blywend is, vorm die kern van bybelse geloof; en sluit uitbundige aanbidding en vertroue in die Here, asook ingetoënhed en bekering in.

Psalm 136 (verse 23-25) sluit af met die feit dat God se sorg universeel is (m.a.w. die ganse wêreld insluit). Sy troue liefde en goedertierenheid word nie net aan Israel geskenk nie, maar aan die ganse skepping. Dié psalm praat dus van die allesomvattende aard van God se reddende genade, en doen 'n beroep op die ganse mensdom om by Israel aan te sluit en tesame die Here te loof (lees ook Luk. 2:10, Joh. 3:16 & Hand. 15:17).

Let op die beeld van Jesus aan die kruis, sterwende as plaasvervanger vir ons sonde. Dink ook aan die groot waarheid wat in die sinsnede “want vir ewig duur sy troue liefde” (AFR20) verwoord word. Hoe toon Golgota hierdie groot waarheid op 'n kragtige wyse?

Skep in my 'n rein hart

1-7

Lees Psalm 51:1-5. Waarom beroep die psalmdigter Hom op God se genade?

Koning Dawid stort hier sy hart voor die Here uit. In die donkerste oomblikke van sy geestelike lewe bid hy om vergifnis van sonde (2 Samuel 12). Vergifnis is God se grootste genadegawe aan die mensdom en spruit uit “die grootheid van u barmhartigheid” (Ps. 51:1; OAB). Koning Dawid smeek vir die Here om hom nie te behandel soos hy verdien om behandel te word nie (Ps. 103:10), maar liewer in ooreenstemming met sy verhewe karakter; d.w.s. op 'n genadige, getroue en barmhartige wyse (Ps. 51:3; Eks. 34:6 en 7).

8-21

Lees Psalm 51:6-19. Hoe word die vergifnis van sonde hier uitgebeeld? Wat is die doel van die vergifnis wat God ons skenk?

Goddelike vergifnis behels meer as net 'n geregtelike bevinding van onskuld. Dit bring 'n aangrypende verandering in die individu se diepste wese mee (Ps. 51:6; Heb. 4:12). Dit is 'n herskepping van die mens (Ps. 51:10; Joh. 3:3-8). Die Hebreeuse woord wat as “skep” vertaal word, bara', dui op God se skeppende mag (Gen. 1:1). Slegs die Here kan bara' – m.a.w. slegs Hy kan 'n radikale en blywende verandering binne-in die boetvaardige persoon teweeg bring (2 Kor. 4:6).

Dawid bid om met hisop gereinig te word (Lev. 14:2-8 & Ps. 51:9). Hy meen dat sy skuldgevoelens hom uit die Here se teenwoordigheid verban, op dieselfde wyse as wat 'n melaatse tydelik uit die gemeenskap verban word terwyl sy onrein toestand voortduur (Ps. 51:11). Sy groot vrees is dat offers nie sy wese kan herstel nie. Kan die slag en offer van 'n dier dan opmaak vir sy sonde — egbreuk en moord — wat met voorbedagte rade gepleeg is? (Eks. 21:14, Lev. 20:10).

Slegs onvoorwaardelike genade van Bo kon Dawid se “hart vol ootmoed en berou” (NAB) as offer neem en hom in harmonie met God bring (Ps. 51:16 & 17). Met die versoek om met hisop gereinig te word, sê Dawid dat hy na God se teenwoordigheid wil terugkeer.

Watter hoop het jy siende dat God bereid was om Dawid vir egbreuk, verraad en moord te vergewe?

As U ons sondes in aanmerking sou neem

Lees Psalm 130. Hoe word die erns van sonde asook die hoop vir sondaars uitgebeeld?

Die psalmdigter se groot wroeging het te make met sy eie sonde en dié van die volk (*Ps. 130:3 en 8*). Sy mense s'n is so ernstig dat dit dreig om hulle vir ewig van God te skei (*Ps. 130:3*). Die Bybel praat van die opteken van alle sonde vir die oordeel (*Dan. 7:10, Op. 20:12*) en ook van sondaars se name wat uit die boek van die lewe verwyder word (*Eks. 32:32, Ps. 69:28²⁹ & Op. 13:8*).

Die psalmdigter doen dus 'n beroep op God se vergifnis, wat alle geboekstaafde sonde sal uitwis (*Ps. 51:1^{2,11}, Jer. 31:34 & Miga 7:19*). Hy weet dat “God... nie van nature 'n toornige wese [is] nie. Sy liefde is ewigdurend. Al wat sy ‘toorn’ ontlok, is wanneer die mens nie sy liefde na wense waardeer nie... Die doel van sy toorn is nie om leed te veroorsaak nie, maar heling; nie om sy verbondsvolk uit te wis nie, maar om hulle te red (lees *Hos. 6:1 en 2*)” (Hans K. LaRondelle, *Deliverance in the Psalms* [Berrien Springs, Michigan: First Impressions, 1983], bl. 180 en 181). Merkwaardig genoeg is dit God se bereidwilligheid om sonde te vergewe, en nie om dit te straf nie, wat eerbied vir Hom inboesem (*Ps. 130:4, Rom. 2:4*). Bewondering vir God se liefdevolle karakter, en nie vrees vir straf nie, is die grondslag van ware en opregte aanbidding.

God se kinders word aangesê om te wag op die Here (*Ps. 27:14, Ps. 37:34; beide in die OAB*). Die oorspronklike Hebreeus vir die woord “wag” wat hier in die 1953-vertaling gebruik word, is *qawah*, wat in 'n letterlike sin “om te strek” beteken. Laasgenoemde is die grondwoord vir die Hebreeuse woord wat as “hoop” vertaal word. Om dus op die Here te wag, kom nie bloot op 'n passiewe aanvaarding van onaangename omstandighede neer nie. Nee, die gelowige “strek” godwaarts, m.a.w. sien gretig uit na goddelike ingryping. Die psalmdigter se hoop steun dus nie op hoe optimisties hy as individu is nie, maar op die Woord van God (*Ps. 130:5*). Hierdie getroue gewag op die Here is ook nie vergeefs nie, want na die donker nag van benoudheid breek die splinternuwe dag van goddelike verlossing aan.

Let hier op die feit dat die psalmdigter se persoonlike smeekbed ook dié van die ganse gemeenskap word (*Ps. 130:7 en 8*). Die individu se welstand is onafskeidbaar deel van die groep s'n. Met ander woorde, 'n mens bid nie net vir jouself nie, maar ook vir jou geloofsgemeenskap. Ons is deel van 'n groter geheel. Wat met 'n deel van die kerk gebeur, raak die ganse kerk.

Bepens die volgende vraag: “As U ons sondes in aanmerking sou neem, Here, wie sou dan nog bestaan?” (*Ps. 130:3, NAB*). Wat beteken dit vir jou persoonlik? Wat sou jou uiteinde wees as die Here jou sondes in aanmerking moes neem?

Lof aan die verhewe en genadige God

Lees Psalms 113 en 123. Watter twee uiteenlopende sye van God se karakter word hierin uitgebeeld?

Psalms 113 en 123 bring lof aan beide God se majesteit en genade. Die Here se majesteit blyk uit die grootsheid van sy Naam en in die fisiese verhewenheid van sy troon, wat bo alle nasies in die hoogste hemele is (*Ps. 113:4 en 5 & Ps. 123:1*). “Wie in die hemel of op die aarde is soos die Here ons God?” (*Ps. 113:5, NKJV*) is ’n geloofstelling, dat geen magte op aarde of in die buitenste ruim by die God van Israel kan kers vashou nie.

Die ondeurdringbare hoogtes wat deur God bewoon word, word netjies toegelig wanneer die psalm sê dat die Here bereid is om “Homself te verneder” (*NLV*) oftewel dat Hy “*laag afkyk* op die hemel en op die aarde” (*lees Ps. 113:6, AFR20; klem verskaf*). Die feit dat God die hoogtes bewoon, keer egter nie dat Hy sien wat hieronder op aarde aangaan nie.

God se barmhartige genade vind inderdaad uiting op aarde, want Hy staan gereed om by die wêreld betrokke te wees, om die armes en behoeftiges uit hul node te red. Hy weerhou duidelik nie sy vrygewigheid van sy dienaars nie, al is sy woonplek vêr bokant die mens verhewe.

God se ongekende groothartigheid en sorg, wat ’n mens nie altyd in sy duiselingwekkende bomenslikheid kan raaksien nie, vind gestalte in sy genadedade. Die behoeftigs, armes en die onderdrukte kan God se soewereine mag eerstehands ervaar, deur die merkwaardige ommeswaai wat Hy in hul guns kan teweegbring. Die verhewe God openbaar sy grootsheid deurdat Hy sy mag vir die opheffing van die vertraptes gebruik. Die mense kan die Here met die grootste vrymoedigheid nader omdat sy soewereine majesteit en opperheerskappy nie afbreek doen aan die feit dat Hy hul genadige Skepper- en Instandhouergod is nie, ook nie dat die mense inderdaad sy dienaars en sy geliefde kinders is nie.

Die motivering om God te aanbid, spruit dus nie net uit God se bomenslike grootsheid nie, maar ook uit sy goedheid. Lofprysing word nie tot tyd en plek beperk nie (*Ps. 113:2 en 3*). God se grootsheid en genade kom tot sy volle uitdrukking in Jesus Christus, wat bereid was om vanuit die bomenslike hoogtes af te kyk en toe Homself tot die mees vernederende laagtepunt — die kruis — laat bring het, en dit ter opheffing van die gevalle mensdom (*Fil. 2:6-8*). In Golgota het ons van die beste redes denkbaar om die Here te loof en te aanbid vir sy weldade aan die mens.

Bepens Golgota en wat Jesus vir jou persoonlik daar aan die kruis gedoen het. Waarvan het Jesus jou gered? Waarom is dit so belangrik om Jesus se soendood altyd voorrang in jou gedagtes te gee?

Nie een van Sy weldade bly vergete nie

Lees Psalm 103. Hoe word die Here se genade hier uitgebeeld?

Psalm 103 noem 'n paar van die Here se mildelike seëninge op. Dit sluit die volgende in: “al sy goeie dade” (*Ps. 103:2, NLV*) en die feit dat sy kinders in vele opsigte floreer (*Ps. 103:3–6*). God se genadige karakter en sy getrouheid aan die verbond wat Hy met Israel gesluit het, is die grondslag van hierdie seëninge (*Ps. 103:7–18*). Die Here “hou dit in gedagte” dat ons brose wesens met vlietende lewens is en het deernis vir sy volk (*lees Ps. 103:13-17*).

Om iets “in gedagte te hou,” is nie bloot 'n kognitiewe gebeurtenis nie (m.a.w. dit is nie net iets wat in die brein gebeur nie). Dit behels 'n verbintenis tot iets of iemand (in dié geval tot sy volk) wat tot daadwerklike optrede lei: die Here bevry sy volk en hou hulle in stand (*Ps. 103:3-13*). Die kragtige beeld in *Psalm 103:11-16* illustreer die onpeilbare omvang van God se grote genade, 'n genade wat slegs met die eindelose uitgestrektheid van die buitenste ruim vergelyk kan word (*Jes. 55:9*).

Hoe behoort die mens dan op God se deernis te reageer? Ten eerste, deur die Here te loof (*Ps. 103:1 en 2*).

Let egter op die Engelse vertaling van die eerste vers, wat waarskynlik vreemd vir die Afrikaanssprekende klink, hoewel ons dié bewoording as 'n Engelse koortjie ken: “*Bless the LORD, O my soul: And all that is within me, bless his holy name*” (King James-vertaling, klem verskaf). Die begrip “seëning” dui [egter] op die aktiewe skenk van stoflike of geestelike hulpmiddels aan 'n behoefte persoon (*Gen. 49:25 & Ps. 5:12*)¹³. Die vraag is net: hoe kan 'n mens die Here seën, siende dat God die een is van wie alle seëninge dan kom? 'n Ondergeskikte kan egter 'n meerdere seën, deur eersgenoemde wat laasgenoemde prys of bedank (*1 Kon. 8:66 & Job 29:13*) — 'n begrip wat juis in al die Afrikaanse vertalings van hierdie psalm weerspieël word, byvoorbeeld: “Ek wil die Here loof” (NAB, klem verskaf). God skenk goeie dinge aan ons en ons skenk ons lof aan Hom – lof oor die goeie wat ons in Hom raaksien, deur Hom vir sy genadige karakter te vereer.

'n Tweede reaksie op God se deernis, is om nie enige van sy weldade of van sy verbond met ons te vergeet nie (*Ps. 103:2 en 18-22*), net soos wat die Here die broosheid van die mens en sy verbond met sy volk in gedagte hou (*Ps. 103:3-13*). Om te onthou [m.a.w. om nie te vergeet nie], is 'n onontbeerlike gedeelte van die vriendskapsbande tussen God en sy volk. Net soos God onthou van die beloftes wat Hy aan die volk gemaak het, is die volk Hom dieselfde inagneming verskuldig: naamlik dat hulle sy getrouheid sal onthou, en met liefde en gehoorsaamheid teenoor Hom sal reageer.

Hierdie gedagte skakel besonder gepas by Ellen G. White se beroemde woorde in: “Dit sal ons goed doen om daaglik 'n uur opsy te sit om die lewe van Christus te bepeins. Ons behoort dit stapsgewys te doen. In ons geestesoog moet ons elke toneel, veral dié in die slotfase van sy lewe, bekyk. Namate ons die groot opoffering wat Hy vir ons gemaak het, oordenk, sal ons algaande meer gereeld op Hom begin vertrou. Ons liefde vir Hom sal aangewakker word en wanneer ons met die Heilige Gees gevul word, sal dit inniger word. As ons uiteindelik gered wil word, moet ons die lesse van boetvaardigheid en selfverootmoediging aan die voet van die kruis leer” (*The Desire of Ages*, bl. 83).

Vir verdere studie: Lees die volgende gedeelte uit Ellen G. White: “*The Sinner’s Need of Christ*” (bl. 17-22, *Steps to Christ*).

In Psalms vier die volk God se ewige liefde deur die refrein “want vir ewig duur sy troue liefde” soos een man op te sê (*Ps. 106:1, Ps. 107:1, Ps. 118:1-4 en 29 & Ps. 136; almal uit die 2020-vertaling*). “Om nie die Here te prys nie, kom daarop neer dat ’n mens van al sy weldade vergeet, dat jy nie sy genadegawes waardeer nie. Slegs diegene wat die Here loof, vergeet nie van sy goedertierenheid nie. Om te dink aan God en oor Hom te praat, is nog nie lofprijsing nie. Lofprijsing begin wanneer ’n mens erkenning aan God se majesteit gee; wanneer jy bewondering vir sy goedheid, genade en wysheid toon, en ook daarop reageer” (Hans LaRondelle, *Deliverance in the Psalms*, bl. 178).

Die betekenis van hierdie gewigtige belydenis dat God se troue liefde ewigdurend is, verdiep wanneer ’n mens onthou dat God se *khesed* (d.w.s. sy verbondsgoedertierenheid en gepaardgaande getrouheid) te midde van menslike sonde en rebellie teen God rotsvas en onveranderlik staan.

“Ons het teen Hom gesondig en verdien nie sy goedgunstigheids nie, tog plaas Hy Self daardie wonderbaarlikste pleidooi denkbaar op ons lippe: ‘Ter wille van u Naam, Here, moet ons tog nie verwerp nie. Moenie dat die plek waar u magtige teenwoordigheid regeer, verag word nie. Dink aan u verbond met ons, moet dit tog nie prysgee nie!’ (*Jer. 14:21, NAB*). Die Here Self het beloof, dat wanneer ons ons onwaardigheid en sonde voor Hom bely, Hy ons smeekbede sal verhoor. Dit is tot eer van sy troon dat Hy sy belofte aan ons nakom” (Ellen G. White, *Christ’s Object Lessons*, bl. 148).

Dit is sy eerstehandse belewenis van die Here se genade (*Ps. 103:2*) wat die psalmdigter noop om te sê: “Die Here laat geregtigheid en reg geskied aan almal wat verdruk word” (*Ps. 103:6, NAB*; klem verskaf). Wat is die hoofdoel van die psalmdigter se persoonlike getuienis en die feit dat Hy daarmee saam God se troue liefde besing? Om aan andere die versekering te gee dat God se goedertierenheid ’n werklikheid is, sodat hulle ook die Here kan innooi en sy reddende genade kan ontvang, en lof aan God kan bring (*Ps. 9:11 en 12^{12 en 13}, Ps. 22:22-27²³⁻²⁸ & Ps. 66:16*).

Vrae vir bespreking:

- ① Let op die feit dat God se genade ewigdurend is. Watter praktiese implikasies het dit vir die redding van God se volk? Waarom beteken dit egter nie dat ’n mens bloot kan aanhou sondig net omdat God se genade ewigdurend is nie?
- ② Hoe versoen ’n mens die feit dat God ons sondes vergewe met die feit dat sonde God se oordele bring?
- ③ Hoe skakel Nuwe-Testamentiese uitdrukkings van God se genade by dié in die boek Psalms in? (*Ef. 2:4 en 5, 1 Tim. 1:16, Titus 3:5 & Heb. 4:16*).